

Modernizace soutěžního práva se dotýká i telekomunikací

„Využívám této příležitosti, abych se s vámi zde na Invexfóru podělil o informace týkající se ochrany trhu v oblasti informačních a komunikačních technologií v souvislosti s modernizací soutěžního práva a regulačního rámce v oblasti komunikací. Protože připravená modernizace soutěžního práva se dotkne oblasti telekomunikací stejně jako všech zbývajících hospodářských odvětví, dovoluji mi na začátku uvést několik obecnějších poznámek, týkajících se změny soutěžního práva v ČR a EU a určitých základních stavebních kamenů regulačního rámce ve vazbě na soutěžní politiku a soutěžní právo.

Úvodem je třeba zdůraznit, že efektivní hospodářská soutěž je stěžejním pilířem, na kterém stojí Římská smlouva, a která je nezbytnou podmínkou funkce jednotného vnitřního trhu. Proto 1. května letošního roku byla provedena největší reforma soutěžního práva v Evropské unii a samozřejmě i největší reforma soutěžní politiky. Zejména v souvislosti s přijetím dvou nařízení, o kterých se tady zmíním, protože mají přímou souvislost s tím, o čem budeme také podrobněji hovořit, tj. nařízení o provádění článků týkajících se kartelových dohod a zneužití postavení, a nařízení, které se týká spojování podniků. Cílem této modernizace bylo zajistit, aby existovala stejná soutěžní pravidla v rámci celé EU, aby se využilo zdrojů soutěžních úřadů k efektivnější alokaci těchto zdrojů. Zřejmě cílem bylo také reflektovat, a to se týká i oblasti ICT, nejnovější poznatky z technologického rozvoje. Vedle odstraňování administrativních překážek soutěžní úřady věnují velkou pozornost i odstraňování umělých překážek na trhu, samozřejmě zejména na těch trzích, kde probíhá liberalizace, kde se vytváří podmínky pro vstup nových konkurentů. Právě proto je prioritou jak Komise, tak i všech úřadů včetně českého, co nejrychleji odstraňovat příčiny a důsledky závažnějších protisoutěžních praktik, jako jsou kartelové dohody případně zneužití dominantního postavení na trhu. Nemusím zdůrazňovat, že zkušenosti z celého světa jasně dokumentují, že právě zneužití dominantního postavení na trhu a kartelové dohody jsou rakovinou společnosti a jsou brzdou nejenom rozvoje férově soutěžících podnikatelů, ale mají negativní vliv i na koncového spotřebitele a jsou překážkou hospodářského růstu národních ekonomik.

Klíčovým prvkem, který se dotkne také oblasti ICT je realokace zdrojů, to znamená, že končí exkluzivita Komise při aplikaci článku příslušné smlouvy a že tedy jednotlivé národní úřady budou aplikovat právo komunitární vedle práva národního. To je velmi podstatná změna. Úřad již zahájil dvě správní řízení, shodou okolností se týkají právě oblasti telekomunikací. A protože se vytvořil tento prostor, zrušila se poradenská služba, kterou jsme vykonávali tak, že z podnětu podnikatelského subjektu jsme rozhodovali, které chování může být porušením soutěžního práva, nebo jsme rozhodovali o výjimkách ze soutěžního práva. Tuto službu už konat nebudeme a je tedy na každém podnikatelském subjektu, aby posuzoval, zda ta či ona dohoda je nebo není v souladu s komunitárním právem. Existuje bohatá judikatura, jak soutěžního úřadu, tak zejména Komise, čímž se snižuje riziko, že by mohlo docházet k realokaci případů v rámci vytváření evropské soutěžní sítě, kterou tvoří Komise a jednotlivé národní úřady. Důležitá je také informace, že v rámci této sítě se budou vyměňovat veškeré informace včetně důvěrných a tyto informace budou sloužit pro rozhodování o soutěžních otázkách. To znamená, že budeme moci, a už tak činíme, žádat předání důvěrných informací, například o mateřské společnosti ze zahraničí, a tyto využívat pro rozhodování.

Co je také důležité, je posílení pravomoci soukromého sektoru a konečných spotřebitelů, které u nás příliš využívány nebyly, přestože občanský zákoník to umožňuje - u obecných soudů se lze žalobou domáhat náhrady škody způsobené protisoutěžními praktikami konkurenta. **Podotýkám, že komunitární právo od 1. 5. zcela jasně deklaruje možnost konkurentů podávat tyto žaloby přímo u soudu. Nemusí se čekat na správní řízení, které probíhá u Komise nebo u národního soutěžního úřadu.**

Pokud jde o hmotně právní úpravu národního zákona, která se týká také telekomunikací, je potřeba říci, že od samého počátku jsem osobně usiloval o to, aby toto právo bylo co nejvíce harmonizováno s právem komunitárním. Dnes jsme v situaci, kdy hmotně-právní úprava je prakticky na totožné úrovni, zákon zakazuje tatáž chování, která zakazuje právo komunitární a umožňuje prakticky tytéž výjimky jako komunitární právo. Novela zákona o ochraně hospodářské soutěže platí od 1. 5. a vlastně transformuje principy uvedených nařízení a dotýká se celé řady změn jak práva hmotného, tak i práva procesního. Zvyšuje se například hranice pro dohody "de minimis", tj. na které se nebude vztahovat soutěžní právo jak u dohod vertikálních, tak u dohod horizontálních. Zkvalitňuje se posuzování fúzí v oblasti ICT, zavádí se tzv. test SLC. Je to vlastně americký model, který přichází do evropského práva a umožňuje posoudit i tzv. unilaterální chování. **Posilují se pravomoci úřadů v provádění inspekci přímo nejenom v obchodních, ale i v neobchodních prostorách.** To byl velmi diskutovaný problém v Poslanecké sněmovně, protože se jedná o přímé promítnutí příslušných nařízení do národního soutěžního práva. Podnikatelé musí počítat s tím, že v rámci šetření jak podle komunitárního, tak podle národního práva mohou pracovníci Komise i soutěžního úřadu provádět šetření i v soukromých bytech podnikatelů. Velká výhoda pro podnikatele spočívá v tom, že je možné předkládat soutěžním úřadům, jak Komisi tak i našemu úřadu, závazky, kterými se předkladatelé vyvazují z protisoutěžního jednání, jinými slovy, pokud k nějakému protisoutěžnímu ujednání došlo, je možné předložit závazky, odstranit toto jednání a úřad v určitých případech stejně jako Komise řízení zastaví.

Dalším modernizujícím prvkem, který má význam i pro oblast ICT, je systém "**leniency**" (shovívavosti), který umožňuje v případě velmi dynamicky se rozvíjejících trhů, kde jsou každodenně předkládány nejrůznější návrhy na poskytování nových služeb a je tedy třeba, aby soutěžní právo na tuto situaci adekvátně reagovalo - kromě hmotně-právních ustanovení, která rozšiřují a zkvalitňují analýzy zejména v oblasti ekonomické, je tady i možnost sdělit Úřadu informaci o tom, že jsem jako podnikatel učinil jisté kroky, které jsou v rozporu se soutěžním právem, a v rámci toho programu "leniency", protože cílem úřadu je co nejdokonaleji odstraňovat protisoutěžní praktiky, je možné se z toho protisoutěžního chování liberovat. Další věcí, kterou bych chtěl zdůraznit, je otázka pomoci podnikatelům v tom smyslu, že byl vypracován "**compliance program**" vysvětlující soutěžní politiku, aby bylo zřejmé, jaké kroky musí činit, aby se vyhnuli konfliktu se soutěžním právem. Program je umístěn na webových stránkách Úřadu a řada podniků jej využívá.

Mohl bych pokračovat o podrobnostech týkajících se změn soutěžního práva ještě velmi dlouho. Dovolte však ještě několik poznámek k tomu, co zde bylo řečeno v úvodu, zejména ve vztahu na soutěžní právo a oblast telekomunikací v souvislosti s novým regulačním rámcem. Podstatné je to, že všechny změny v oblasti regulace jsou cíleny k tomu, aby v konečné fázi veškerá regulace (odvětvová regulace) byla nahrazena pouze regulací na základě soutěžního práva. Je to jistá anomálie, že se očekává, že sama regulace se zničí. Cílem je, aby i oblast telekomunikací byla posuzována podle soutěžního práva. Je pravidlem rozdělovat tuto regulaci na ex-ante, kterou činí odvětvový regulátor, a ex-post, kdy soutěžní úřad posuzuje již to konkrétní chování, ke kterému na trhu došlo. Jak relevantní trhy, tak vymezování podniků s významnou tržní silou, což jsou důležité termíny, se kterými regulační rámec pracuje a mají vazbu na soutěžní právo, jsou postaveny na soutěžních principech. Konverguje zde odvětvová regulace s regulací podle soutěžního práva, což je jednoznačně ve prospěch právní jistoty podnikání v oblasti telekomunikací. Na druhou stranu je třeba říci, že

soutěžní právo posuzuje případy jednotlivě, jinými slovy i nařízení zcela jednoznačně konstatují, že není možné předjímat rozhodnutí soutěžního úřadu v souvislosti s ex-ante regulací.

Závěrem bych chtěl zdůraznit dvě věci. **Je důležité správně nastavit formu spolupráce mezi odvětvovým regulátorem a soutěžním úřadem.** Toho jsme si vědomi od samého začátku a v roce 2001 jsme spolu s panem předsedou ČTÚ Stádníkem podepsali memorandum o spolupráci mezi našimi úřady, jehož cílem bylo vytvořit jasný regulační rámec pro odvětví telekomunikací a využít jej jak pro případné legislativní změny, tak zejména pro co nejobjektivnější posouzení konkrétních případů, kterými se zabýval ČTÚ nebo ÚOHS. Na základě nejnovějších poznatků z této spolupráce jsme ji zintenzívnili. Od 1. ledna tohoto roku probíhají pravidelné měsíční konzultace a předpokládám, že i nový regulační rámec posílí tuto spolupráci v tom smyslu, že se vyhneme v konečných důsledcích případnému překrytí působnosti těchto institucí.“

Josef Bednář,
předseda ÚOHS

*Z vystoupení předsedy ÚOHS na Fóru Invex 2004
přetištěno z Convergence č. 11/2004, 5.11.2004*

ČESKÝ TELECOM

Věrnostní rabaty – pokuta 81,7 mil korun

Rozhodnutím z ledna 2004 ÚOHS konstatoval, že ČESKÝ TELECOM zneužil svého dominantního postavení na trhu poskytování telefonních služeb určených podnikatelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí. Porušení zákona se týká smluv a dodatků u Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů (PREMIUM, BENEFIT, BUSINESS OPTIMAL, TOP, BUSINESS PLATINUM COMBI). **Tyto smlouvy byly uzavřeny s téměř třemi tisíci podnikatelskými subjekty.**

Účastník řízení si zavázal své zákazníky provolat každý měsíc **minimální stanovený objem hovorů**. Přitom pokud byl objem uskutečněných odchozích hovorů nižší, než toto smluvní hovorné, vyúčtoval ČESKÝ TELECOM svému zákazníkovi kromě ceny za uskutečněné hovory ještě rozdíl mezi výší smluvního a uskutečněného hovorného. Účastník řízení své zákazníky dále **zavázal povinností nevypovědět smlouvy** na poskytnutí cenového plánu **před určitým pevně stanoveným datem** uvedeným ve smlouvě. Tyto smlouvy také pro zákazníky obsahují povinnost využívat na

pevných telefonních linkách k hlasovému provozu pouze služeb ČESKÉHO TELECOMU. Zneužití dominantního postavení se ČESKÝ TELECOM dopustil rovněž tím, že v předmětných smlouvách uplatňoval i **podmínky odlišné** od podmínek obsažených ve Všeobecných podmínkách pro poskytování cenových plánů a aplikoval také programy Winback/Retence, vytvořené za účelem **získání či udržení** zákazníka na úkor konkurence.

Jednáním ČESKÉHO TELECOMU došlo v období, kdy existuje veřejný zájem na **liberalizaci** telekomunikačního sektoru, k narušení hospodářské soutěže. A to nejen vytvořením bariéry pro rozvoj konkurence, ale i cenovou diskriminací podnikatelských subjektů, které s účastníkem řízení uvedené smlouvy neuzavřely. V daném případě získali jednotliví zákazníci od soutěžitele v dominantním postavení různé slevy či výhody za závazek odebrat služby či předem stanovené množství služeb. Jde o takzvaný věrnostní rabat, tedy porušení zákona, které považuje za závažné i Evropská komise. Obchodní politika ČESKÉHO TELECOMU, například aplikace programů Winback/Retence vede k narušení hospodářské soutěže, což reálně **znesnadňuje vstup alternativních operátorů na trh.**

ADSL – pokuta 23 mil. korun

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář v říjnu 2004 **potvrdil** pokutu ve výši **23 milionů korun Českému Telecomu**. Důvodem je zneužití dominantního postavení na trhu zprostředkování přístupu ke službám sítě Internet a přenosu dat za užití širokopásmové technologie xDSL (ADSL) veřejnými pevnými telekomunikačními sítěmi na újmu konkurentů a konečných spotřebitelů

Účastník řízení, přestože byl svými konkurenty osloven a požádán o poskytnutí informací nezbytných pro propojení sítí, tyto informace neposkytl a teprve na základě rozhodnutí předsedy Českého telekomunikačního úřadu (ČTÚ) zveřejnil koncem ledna 2003 návrh Referenční nabídky přístupu k síti využívající technologie ADSL pro další operátory. ČESKÝ TELECOM přitom musel být přinejmenším od 25. 2. 2002, kdy zveřejnil všeobecné podmínky pro poskytování služby IOL Platinum, schopen informace nezbytné k propojení sítí poskytnout. Délka porušování zákona tak činila 11 měsíců (od 25. 2. 2002 do 27. 1. 2003), kdy byl znemožněn jiným provozovatelům veřejných telekomunikačních sítí vstup na tento trh.

ČESKÝ TELECOM zneužil svého dominantního postavení **k újmě svých konkurentů**, neboť ke zprostředkování přístupu ke službám sítě Internet a přenosu dat za užití technologií ADSL veřejnými pevnými telekomunikačními sítěmi je třeba přístup k místním smyčkám v jeho vlastnictví. Došlo k omezení rozvoje zdravého konkurenčního prostředí a **újmě konečných zákazníků**. Ani účastník řízení, ani ostatní alternativní operátoři nemohli totiž v důsledku jednání Českého Telecomu tyto služby od vydání předběžného opatření ČTÚ 27.6. 2002 minimálně do 27. 1. 2003, tj. do uveřejnění návrhu Referenční nabídky o přístupu k síti využívající technologie ADSL, nabídnout. Újma se projevila i u samotných zákazníků Českého Telecomu, kteří začali technologie ADSL do 27.6.2002 využívat. Ti byli totiž po tomto datu opětovně odkázáni na jiné technologie umožňující přístup ke službám sítě Internet anebo přenosu dat, anebo nemohli přístup k zmiňovaným službám využívat vůbec.

Distribuce karet – pokuta 6,5 mil. korun

Pokuta byla uložena dne 10. listopadu 2003. Společnost ČESKÝ TELECOM porušila zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že ve třech Rámcových kupních smlouvách a podmínkách prodeje a distribuce předplacených karet uzavřených s odštěpnými závody České pošty a ve Smlouvě o dodání privátních předplacených telefonních karet uzavřené se společností STUDENT AGENCY uložila kupujícím a odběrateli povinnost prodávat a distribuovat předplacené karty X za stanovenou nominální cenu. Jedná se o dohody o přímém určení cen, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu předplacených karet X. Dále ČESKÝ TELECOM

porušil zákon tím, že v Rámcových kupních smlouvách s distributory telefonních karet uváděl údaj o jejich maloobchodní ceně či nominální hodnotě, což na základě provedeného dokazování výsledkem svědků a oslovením jednotlivých distributorů mohlo rovněž vést k narušení hospodářské soutěže tentokrát na trhu telefonních karet pro využití ve veřejných telefonních automatech.

Provozování jednotné telekomunikační sítě – 1,8 mil. korun

V daném případě šlo o zneužití dominantního postavení společností ČESKÝ TELECOM, a.s. na trhu provozování jednotné telekomunikační sítě (dále jen „JTS“) v UTO 02 Praha odmítnutím přistoupit na dohodu se svým konkurentem o takových podmínkách propojení

obou částí JTS, která by jejímu konkurentovi i v případě tzv. internetových volání mezi sítěmi umožnila získat poměrnou část příjmů z příchozího provozu v síti provozované společností ČESKÝ TELECOM, a.s., čímž jej ekonomicky znevýhodnila.

Historie případu: Správní řízení bylo zahájeno dne 5.10.1999. Byla uložena pokuta 2 mil. Kč. Český Telecom podal žalobu k Vrchnímu soudu, kterým byl případ vrácen Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k dalšímu projednání. Nové druhostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 20.7.2001 a uložena **pokuta 1,8 mil. Kč**. Opět byla účastníkem řízení podána žaloba k Vrchnímu soudu - Vrchní soud se zcela ztotožnil se závěry Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a sankci 1,8 mil. Kč v neprospěch ČESKÉHO TELECOMU potvrdil.

Dosud pravomocně neukončená správní řízení

V současné době ÚOHS vede se společností ČESKÝ TELECOM **správní řízení** zahájené ve věci **možného porušení čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství**, který zakazuje zneužívání dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů, pokud toto může ovlivnit obchod mezi členskými státy, a to tím, že společnost ČESKÝ TELECOM nabízí cenové plány určené pro domácnosti a menší podnikatele, které obsahují jako součást měsíčního paušálu **tzv. hovorové kredity nebo volné minuty**. Vázáním služeb brání společnost ČESKÝ TELECOM rozvoji konkurence a vstupu nových operátorů na trh, rozvoji stávajících alternativních operátorů a ve svém důsledku omezuje možnost spotřebitelů získat kvalitnější služby za konkurenční ceny.

MOBILNÍ OPERÁTOŘI

Zneužití dominantního postavení Eurotel (48 mil. Kč) a Radiomobil (15 mil. Kč)

Úřad ve svém druhostupňovém rozhodnutí ze dne 9. května 2002 potvrdil pokutu společnosti **Eurotel Praha, spol. s r.o.** ve výši **48 milionů Kč** a společnosti **RadioMobil a.s.**, ve výši **15 milionů Kč** a navázal tak na své prvoinstanční výroky z července předchozího roku.

Úřad ve dvou samostatných správních řízeních rozhodl, že uvedené společnosti svým jednáním v roce 2000 a 2001 zneužily svého dominantního postavení tím, že obě **účtovaly svým zákazníkům za minutu volání do sítě společnosti Český Mobil a.s. částku vyšší než za minutu volání, jakou si účtovaly navzájem za volání mezi svými sítěmi.**

Tímto jednáním účastníci řízení porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže **k újmě společnosti Český Mobil**, která nezískala z důvodu vyšších cen, které společnosti EuroTel Praha a RadioMobil účtovaly svým zákazníkům za volání do sítě společnosti Český Mobil takový počet nových zákazníků, jako za podmínek rovné hospodářské soutěže.

Z důvodu těchto vyšších cen došlo k nižšímu objemu odchozího provozu ze sítě provozované účastníky řízení do sítě společnosti Český Mobil oproti provozu v opačném směru, čímž byla společnost Český Mobil znevýhodněna v hospodářské soutěži.

Zavedení vyšších cen do sítě společnosti Český Mobil přitom odrazovalo potenciální zákazníky, aby využívali služeb právě této společnosti. Jestliže zájemce o mobilní telefon společnosti Český Mobil při svém rozhodování zjistil, že by hovory vycházející k němu od převážné části majitelů mobilních telefonů byly dražší, z hlediska spotřebitelského chování zcela logicky zvolil operátora na trhu již zavedeného.

Chování účastníků řízení lze kvalifikovat jako velmi příznačné pro soutěžitele v dominantním postavení za situace, kdy na trh do konkurenčního vztahu vstupuje nový soutěžitel. Přitom především v počáteční fázi vstupu nového soutěžitele na trh soutěžitel v dominantním postavení stanovením vyšších cen do sítě nového operátora v zásadě vlastní újmu neriskoval, neboť počet volání ze sítě účastníků řízení do nové sítě byl nízký.

Jednání účastníků řízení mělo za následek také újmu spotřebitelů – zákazníků účastníků řízení, kteří za srovnatelnou službu při volání do sítě společnosti Český Mobil platili na hovorném v některých tarifech částku vyšší, než za volání do sítě druhého účastníka řízení. **Při stanovení výše pokuty Úřad v obou případech zohlednil, že každý z účastníků řízení přistoupil po zahájení správních řízení k částečné nápravě svého chování.**

Dohoda o přímém určení ceny Český Mobil (6,5 mil. Kč)

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář svým rozhodnutím ze dne 10. května 2004 **uložil pokutu ve výši 6,5 milionů korun** za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže společnosti **Český Mobil.**

Uvedená společnost uzavřela s distributory dobíjecích kupónů pro předplacenou službu Oskarta devět kupních či distribučních smluv, jež obsahují zakázané a neplatné dohody o přímém určení cen. Distributoři byli **vázáni povinností dodržovat při prodeji dobíjecích kupónů ceny stanovené ceníkem Českého Mobilu nebo jim byla stanovena jejich pevná cena.**

Dohody o přímém určení cen představují jeden z nejzávažnějších protisoutěžních deliktů. **Již samotná existence dohod, jež přímo určují cenu pro prodej konečným zákazníkům, totiž způsobuje narušení hospodářské soutěže.**

V daném případě jednání společnosti Český Mobil omezilo nejen svobodnou vůli distributorů stanovit si pro prodej dobíjecích kupónů pro předplacenou službu Oskarta cenu dle vlastního uvážení **tam, kde jsou dobíjecí kupóny prodávány konečným spotřebitelům, ale rovněž** omezilo konkurenční prostředí **ve prospěch účastníka řízení. A to tím, že vlastním distribučním kanálem nemusela tato společnost čelit cenové konkurenci ostatních distributorů, která by z odlišných, tj. nižších cen při prodeji konečným zákazníkům vyplynula, pokud by nebyli vázání omezujícím opatřením ze strany Českého Mobilu.** Neexistence konkurence při prodeji dobíjecích kupónů tedy nepřinesla žádný benefiční efekt pro téměř půl milionu koncových spotřebitelů.

Při stanovení výše pokuty bylo přihlédnuto zejména k závažnosti a délce protisoutěžního jednání. Sankce 6,5 mil. korun dostatečným způsobem plní funkci represivní i preventivní a odpovídá prokázanému protisoutěžnímu jednání. Výše pokuty nemohla být v rozkladovém řízení snížena ani prostřednictvím aplikace **tzv. Leniency programu** (program mírnějšího režimu při ukládání pokut u zakázaných dohod), kterého se společnost Český Mobil dovolávala. Ve správním řízení totiž nebyla splněna ani jedna z podmínek nezbytných pro aplikaci tohoto programu. Účastník řízení totiž **neposkytl** jako první Úřadu relevantní důkazy o existenci zakázané dohody sám z vlastní vůle v době, kdy Úřad o existenci takové dohody nevěděl. Dále po celé správní řízení **porušení zákona popíral a konečně jednání dle zakázaných a neplatných dohod** nejpozději v okamžiku poskytnutí relevantních informací Úřadu **neukončil.**

Dohoda o přímém propojení Eurotel, T-Mobile, Český Mobil (celkem 44 mil. Kč)

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) Josef Bednář věcně **potvrdil** prvostupňová rozhodnutí ÚOHS ve věci správních řízení vedených se společnostmi Eurotel Praha, Český Mobil a T-Mobile Czech Republic. Zakázané dohody mezi sebou uzavřely společnosti Český Mobil s Eurotelem a Český Mobil s T-Mobile. Eurotel je povinen zaplatit pokutu ve výši 22 milionů Kč, T-Mobile 12 milionů korun a Český Mobil celkem 10 milionů (5,5 za smlouvu s Eurotelem a 4,5 za smlouvu s T-Mobile). **Celková výše sankce mobilním operátorům tedy činí 44 mil. korun.**

Uvedené společnosti ve smlouvách o propojení z konce roku 2000 (smlouva mezi Českým Mobilem a T-Mobile) a začátku roku 2001 (smlouva mezi Českým Mobilem a Eurotelem) uzavřely a následně plnily zakázané a neplatné dohody o **nepřímém určení obchodních podmínek.** Tím došlo k narušení hospodářské soutěže na trhu provozování veřejných telekomunikačních sítí. Tyto smlouvy zavazují až na ojedinělé případy (neexistence přímého propojení mezi sítěmi účastníků dohody nebo nedostatečné kapacity tohoto propojení) jejich signatáře k propojení sítí **výhradně přímou formou.** Například hovor ze sítě Českého

Mobilu do sítě Eurotelu není možné realizovat prostřednictvím služeb třetí strany – společnosti ČESKÝ TELECOM, některého z alternativních operátorů, nebo třetího mobilního operátora T-Mobile. Uvedený závazek tak ve svém důsledku signatářům smluv znemožňoval využívat pro vzájemné propojení sítí služeb jiných telekomunikačních operátorů. Tím došlo k omezení svobodné vůle smluvních stran rozhodnout se pro nejvýhodnější způsob propojení. Protisoutěžní účinky zakázaných ujednání se projeví i vůči konečným zákazníkům, neboť ovlivnily cenu, kterou hradí svému poskytovateli telekomunikačních služby za ukončení

hovoru ve volané síti. Každý z účastníků řízení (např. Český Mobil) by totiž v případě nepřímého propojení musel za přenos hovoru platit nejen třetí straně poskytující služby tranzitu (např. Český Telecom), ale rovněž pevně sjednanou cenu dle Smluv o propojení druhé ze smluvních stran (např. Eurotel). To samo o sobě vytváří překážku využití nepřímého propojení, jež by bylo dražší než propojení přímé.

V daném případě se jedná o dohody uzavřené mezi soutěžiteli působícími na stejné úrovni trhu, které představují jedno z nejzávažnějších narušení soutěže. Negativní dopady byly shledány nejen u ostatních provozovatelů telekomunikačních sítí poskytujících služby tranzitu, ale i u konečných spotřebitelů v ceně, kterou hradí svému poskytovateli telekomunikačních služeb.

Z hlediska stanovení výše uložených pokut bylo přihlédnuto zejména k závažnosti porušení soutěžních pravidel, míře zavinění a ke všem

polehčujícím i přitěžujícím okolnostem. Český Mobil a T-Mobile se ve svých rozkladech dovolávali aplikace tzv. Leniency programu (Program mírnějšího režimu při ukládání pokut u zakázaných dohod narušujících soutěž). Podmínky pro aplikaci však splněny nebyly. Účastníci řízení totiž neposkytli jako první antimonopolnímu úřadu důkazy o zakázané dohodě sami z vlastní vůle v době, kdy ÚOHS o její existenci nevěděl. Na druhé straně však byla společnosti Český Mobil oproti jejím konkurentům uložena nižší pokuta. Důvodem jsou polehčující okolnosti jako např. skutečnost, že Český Mobil podal ÚOHS návrh na určení, zda uzavřené smlouvy podléhají zákazu dohod narušujících soutěž a že také na rozdíl od svých konkurentů netrval na plnění protisoutěžních ustanovení. Oproti tomu Eurotel v roce 2001 přímo zablokoval příchozí provoz ze sítě Českého Mobilu, pro který tato společnost využívala tranzit přes síť společnosti ČESKÝ TELECOM. Záměr zablokovat tranzit přes třetí stranu deklaroval také T-Mobile.